

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. - (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : डिसेंबर - २०२२

द्वितीय वर्ष

सत्र - ३

विषय:- ग्रामीण समाजशास्त्र (SC-302)

दिनांक: २६/१२/२०२२

गुण : १००

वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन)

(४०)

१. ग्रामीण समाजशास्त्र म्हणजे काय ? ग्रामीण समाजशास्त्राचे अध्ययन क्षेत्र व महत्त्व लिहा.
२. ग्रामीण कुटुंबाच्या कार्याच्या स्वरूपातील बदल स्पष्ट करा.
३. वर्ग म्हणजे काय ? ग्रामीण वर्ग व्यवस्था स्पष्ट करा.
४. सहकाराची वैशिष्ट्ये सांगून भारतातील सहकारी चळवळीच्या यशापयशाची चर्चा करा.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन)

(३०)

१. ग्रामीण समुदायाची वैशिष्ट्ये लिहा.
२. जातीचा अर्थ व वैशिष्ट्ये लिहा.
३. संयुक्त कुटुंबात बदल घडवून आणणारे घटक कोणते ?
४. बलुतेदारीवर टिपण लिहा.
५. लघु आणि कुटीर उद्योगांचे महत्त्व स्पष्ट करा.

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

(३०)

१. ग्रामीण कुटुंबाची वैशिष्ट्ये
२. ग्रामदैवत
३. स्वातंत्र्यपूर्व काळातील भूमी व्यवस्था
४. समुदाय विकास योजनेची उद्दिष्टे

Sub: Rural Sociology (SC-302)

Date: 26 /12/2022

Total marks: 100

Time: 10.00 am To 1.00 pm

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Define rural sociology. Write field and importance of rural sociology.
2. Explain nature of changes in rural joint family.
3. What do you mean by class ? Explain rural class system.
4. Explain the characteristics of co-operation and evaluate the co-operative movement in India.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Write characteristics of the rural community.
2. Write the meaning and characteristics of the caste system.
3. Which factors are responsible for changes in joint family?
4. Prepare a note on 'Balutedari' system.
5. Explain importance of small scale and cottage industries.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (30)

1. Characteristics of a rural family.
 2. Village Deities
 3. Land relations (land tenure system) in pre-independent India
 4. Objectives of community development project
-